Sahibi ve Sorumlu Müdürü
MEHMET HAYRETTİN ABACI
Yönetim Yeri
ORALHAN No. 20 Tlf : 1843
MALATYA
HALKIN DERDİ Gazetesi SEBAT
Matbaasında Dizilerek Basılır.
Tlf : 1221 Malatya

# HALKIN DERDİ

(AYLIK TOPLUMCU HALK GAZETESİ)

SAYI : 6 — 1 MART 1968 — FİATI 15 KURUŞ

## Sosyalizme Çağrı

M. Hayrettin Abacı

Sevgili yurttaşım, sayın kardeşim, yoksul ve emekçi dostum, karlı dağlar ardında çaresiz kalmış topraksız köylüm, sana sesleniyorum, size sesleniyorum.

İşsizsin, aylardır iş arıyorsun, çalmadığın kapı, öpmediğin el yok, yüzsuyu dökmediğin bey kalmadı. Ama gene de iş bulamadın. Bulamıyorsun. Çoluk çocuk aç ve perişan.

Veya iş bulmuşsun ama tadı tuzu yok, Aldığın ücret yeterli değil.

Veya topraksızsın veya az topraklısın. Ellerin toprağında ter döküyorsun. Açsın veya hiç değilse yarı açsın. Sağlıklı ve sağlam olabilmek için gerekli gıda maddelerini bulamıyorsun, yiyemiyorsun. Veya hastasın, doktora gidemiyorsun. Veya doktora gidiyorsun, fakat paran olmadığı için yazdığı ilaçları alamıyorsun. Gencecik körpecik bir çocuğun var, hasta ve dertli, karşında sararıp soluyor, acı çekiyor, ıstırap çekiyor, ama yoksulluk yüzünden, yokluk yüzünden derdine derman bulamıyorsun. Çalışkan, zeki pırlanta gibi bir çocuğun var, okutmak istiyorsun, fakat gücün yetmiyor.

Harap, kapısı penceresi derme çatma, toprak damlı, daracık, karanlık bir evde oturuyorsun. Işıklı, aydınlık, elektirikli, banyolu, tuğladan yapılmış, sıcak bir evde oturmak istersin elbet. Ama sadece bir hayal bunlar senin için.

Köylüsün biraz kar yağar köyünün yolu kapanır. Her çeşit çaresizlik içinde kıvranır, durursun. İşçisin, yarın iş bulup çalışamazsam hasta olup çalışamazsam perişan olurum diye acı acı düşünüyorsun. Esnafsın dükkânın kirasını ödemek için, aldığın malın bonosunu ödemek için bunalıyorsun.

Evet sevgili yurttaşım, yoksul ve evekçi dostum, bütün bunlar böyle, senin derdin, senin çilen, senin acın saymakla, yazmakla tükenmez. Fakat şurasını iyi bil ki eğer sen istersen bütün bunlar değişebilir. Sen istersen işin olur. Sen istersen toprağın olur. Sen istersen hastana bakılır. Sen istersen çocuğun okur. Sen istersen kimse sana yan bakamaz. Sen istersen büyük değer kazanırsın. Sen istersen geceler sabah olur. Sen istersen herşey düzelir.

Herşey senin isteğine ve özellikle isteğinin gerçekleşme yolunu bulmana bağlı, İşte bu yolu ara yoksul ve emekci kardeşim, köylü kardeşim. Aklın ve bilimin ışığında bu yolu ara ve bul ki kurtulasın.

Artık yeter kuzu postuna bürünmüş kurtlara adandığın, yem olduğun, teslim olduğun. Artık yeter sana sömürüldüğünü, sömürüldüğün için yoksul ve perişan olduğunu söyleyenlere, seni sömürenlerin, senin sırtından gününü gün edenlerin ığvasına uyarak ürkek ve kuşkulu durduğun.

Artık gerçek dostlarını, gerçek kurtarıcılarını gör, tanı, anla. Onlardan yana ol. Onların tarafını tut. Onların gücüne gücünü kat. Bunları yap ki kurtulasın.

Yoksul ve emekçi kardeşim, topraksız ya da az topraklı köylüm sosyalist ol ki, sosyalistlere katıl ki, sosyalistleri güçlendir ki kurtulasın.

Türkiye İşçi Partisine katıl ve Türkiye İşçi Partisini iktidara getir ki kurtalasın. Kurtuluşun tek yolu budur, biricik yolu budur.

## Yoksul ve Emekçi Halkın Umut Kaynağı

# TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

## Mutlaka iktidara gelecek bunu hiçbir zorbalık önleyemez

Türkiye İşçi Partisi her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Bu sebeple yoksul ve emekçi halk kütlesini sömürerek gününü gün eden kapitalistlerin, komparadorların, derebey artığı zorbaların korkuları artmıştır. Bu korku onları faşist eğilimlerine sürüklemektedir.

İşte son günlerde Millet Meclleinde Türkiye İşçi Partili milletvekillerine yönetilen tecavüz ve zorbalık bu korkunun, bu faşist eğilimin son derece açık bir örneğidir.

Yoksul ve emekçi halkı binbir çeşit yalanla dolanla, dini duygularını istismar ederek kendine bağlı tutmağa çalışan Adalet Partisinin, fikriyatı ve tutumu ile nasıl bir sömürücü partisi olduğu Türkiye İşçi Partisi tarafından geniş ölçüde halka anlatılmıştır. Sağ duyu sahibi, namuslu yurttaş Adaler Partisinin memleketi kalkındırmak şöyle dursun her gün daha beter hale getirdiğini açık seçik görmeğe başlamıştır. Emekçi sınıflar görülmedik derecede hızlı bir uyanış içindenir. Sefalete, kula kulluğu, işsizliğe topraksızlığa son vererek mutlu ve umutlu bir yaşama ulaşmak için tutulacak yolun Türkiye İşçi Partisinin yolu olduğu iyice anlaşılmaktadır. Köylüler, kentliler, aydınlar kütle halinde Türkiye İşçi Partisine katılmaktadır. İşte bu gelişmeler iktidarı çileden çıkarmakta, şaşkına çevirmektedir.

Fakat ne yapılırsa yapılsın bu gelişme dur durulamaz. Yılan yarayı almıştır. artık iflâh olmaz Derlerki yılan bir kere yara almaya görsün. Küçük bir yara dahi almış olsa ölür, gider. Zira bu yaraya oturan ufacık karıncalar onu yer bitirir.

Sömürü ve soygun düzeni de sosyalistierin seslerini yükseltmeleriyle yarayı almıştır. Artık yoksul ve emekçi halk kütleleri onu iflâh etmeyeceklerdir. Her seçimde yaranın biraz daha büyüdüğü görülecektir. Ve bir gün de görülecektir ki yoksul ve emekçi halk çoğunluğunun, aydınların oyları Türkiye İşçi Parşisine verilmiştir. İktidar Türkiye İşçi Partisine geçmiştir. İşte gerçek kurtuluş günü bugündür.

İktidar partisi milletvekillerinin mecliste giriştikleri zorbalık halk oyunda da büyük bir tepki uyandırmış, çeşitli mitingler düzenlenerek çeşitli bildiriler yayinlanarak, ilgililere binlerce telgraf çekilerek bu çirkin olay kınanmıştır. Malatyamızdaki toplumcu Üniversiteli kardeşlerimiz de bir bildiri yayınlamışlar, olaya adı karışan Hamidoyu sert bir dille yermişlerdir. Zorbalığın, zorbalara hiçbir yarar sağlamadığı pek yakında görülecektir.

## Biz Sosyalistleriz

Biz sosyalist kişileriz, toplumcularız ağam. En gerçek yurtseverleriz biz. En gerçek milliyetçileriz biz. Bizim yalnız sözümüz değil, hem sözümüz, hem özümüz yurtsever ve millivetçi.

Biz, bazı milletlerin diğerlerini sömürmesi demek olan emperyalizme, bazı insanların diğerlerini sömürmesi demek olan kapitalizme karşıyız ağam. Bunları yok etmek istiyoruz. ağam. Biz istiyoruz ki herkesin işi, aşı, yuvası, toprağı olsun. Ağır sanayimiz olsun. Herkes okusun. Ülkemiz karnı tok, sırtı pek, kültürlü ve huzurlu insanların yurdu olsun.

Biz sosyalistler bu güzel, bu yüce amacımıza demokratik yoldan, halkımızı bilinçlendirerek oylarını almak suretiyle varmak çabasındayız. Sömürücüler yolunuzu keserlerse, sizi yaşatmak istemezlere. zorla, baskı ile demokratik yoldan sosyalizmi getirmenizi önlerlerse diye bir endişe ileri sürebilirsin ağam.

Biz diyoruz ki bu endişe yerinde değil ağam. Bu memlekette demokrasiyi ortadan kaldırmağa kimsenin gücü yetmez. Sosyalistlere kimsenin gücü yetmez. Sosyalistler amaçlarına ulaşmak için mutlaka yol bulurlar, can vermek pahasına da olsa yol bulurlar.

Ama bu yeni yolda sosyalistlerden çok, demokrasiyi yok etmek istiyen sömürücülerin canı yanar.

Bu sebeple biz diyoruz ki ağam demokrasiye canımız kurban. Demokrasiye kastetmek istiyenler başlarına neler geleceğini kendileri düşünsünler.

Bir süre yayının ara veren gazetemizi bir defa daha yayınlamağa başlamış bulunuyoruz.

## BİR OKUL AÇILIRKEN

Kurşun sıktım
Karanlığın yüreğine,
Ha devrildi, ha devrilecek...

Fener diktim
Kentin yöresine,
Ha aydınlandı, ha aydınlanacak...

Daha derinden duyuyor yığın
Açlığın, ışıksızlığın
Bilincini

Kıramıyor artık ne fırtın,a ne bora
Başını vursa da kayalara
Filizin direncini...

Çare yok örümceğin derdine
Ağını öremiyecek.
Yarasa tıkanıp kalacak de'hlizine.
Karanlığı göremiyecek.

Mehmet Veligil

## Nato'dan Çıkmalıyız

Demokrat Parti iktidarının 1952 yılında iyi bir iş yapıyormuş gibi büyük bir istekle bizi soktuğu NATO Antlaşmanın, millet ve memleket yararına uyğun olmadığı tamamen ortaya çıkmıştır. Bn Natodan yararlanarak dünya milletlerini sömürmekten başka hiçbir kaygısı olmayan Amerika, içimize daha çok girmiş, sülük gibi bütün kaynaklarımiza yapışmıştır. Dün yalnız sosyalistlerin bütün baskılara rağmen yazıp çizdikleri bu gerçek, bugün herkes tarafından görülmektedir. Ancak Natoda kalmak bazı sömürücü çevrelerin işine geldiği için Amerika içimizde hala sömürüsüne devam etmektedir.

Bu sepeple yoksul ve emekçi halk kütlesi olarak, köylüler olarak, aydınlar olarak Natoya karşı olduğumuzu en gür sesimizle haykırmalıyız. Natodan çıkılmasını istemeliyiz. İçimizde Amerikayı istemediğimizi, Amerikanın çekilip gitmesi gerektiğini söylemeliyiz. Bu dönemde en büyük yurt görevi budur.

Nato çıkarlarımıza uygun değildir. Natodan çıkmalıyız.

# SOSYALİZM NEDİR?

M. Hayrettin Abacı

## Düzenler Değişmek Zorundadır :

Yeryüzündeki herşey gibi toplum düzenleri de değişme halindedir. Tarihin belirli bir çağında egemen olan toplum düzeni, zamanla yerini başka bir düzene bırakmak zorundadır. Bunun başlıca sebebi ise toplumdaki üretim düzeni ile üretim ilişkileri arasında ortaya çıkan çatışmadır. Bu çatışma çözümlenmesi için yeni bir düzeni zorunlu kılar. Bu bakımdan tarih boyunca biri birini izliyen beş toplum düzeni görülmektedir:

1- İlkel toplum,
2- Köleci toplum,
3- Derebeylik, feodalite,
4- Kapitalizm,
5- Sosyalizm.

Şu halde bugün kapitalist diyebileceğimiz bir toplum düzeni zamanla ister istemez yerini sosyalist bir düzene bırakacaktır. Bu tabiatın ve tarihin en zorunlu kanunlarından biridir. Bu kanunun hükmünden kaçmak mümkün değildir. İnsanlık tarihi özellikle son elli yılın tarihi bunu apaçık ortaya koymaktadır.

## Kapitalizmin Niteliği ve Fenalığı :

Kapitalizm, kapitale, sermayeye, elinde kapital sermaye bulunduran sınıflara geniş imkânlar veren, haklar tanıyan bir düzendir. Kapitalistlerin tek amacı kârdır. Mümkün olduğu kadar çok kâr sağlamak kapitalistin tek düşüncesidir. Bu yüzden de ekonomik hayat memlekete ve halka yararlı bir düzen içinde değil, memleketin ve halkın sömürülmesine yol açan bir karışıklık içinde oluşur. Geniş ölçüde israf, başıboşluk, gelişigüzellik, üretim fazlalıkları, bölgeler arasında dengesizlik, yararlı maddelerin az üretimi, fiat yükselmeleri, buhranlar, karaborsacılık, iflaslar, ahlâk bozukluğu, fuhuş, sefalet, işsizlik kapitalist düzenin doğurduğu fenalıklardır.

Kapitalist toplumda belirgin olarak iki sınıf göze çarpar. Birincisi kapitalistlerdir. Bunların sayıları azdır. Fakat toplumdaki hemen herşeye bunlar egemendir. Zenginliklerinden dolayı iktidar sahibidirler Siyasi iktidar, devlet gücü de bunların elindedir. Toplumdaki bütün kurumlar, hukuk, din, eğitim, basın bunların çıkarı açısından düzenlenmiştir. Her fırsatta ve her yerde bunların çıkarına uygun felsefeler. ülküler yayılır, aşılanır.

Kapitalist toplumda en belirgin diğer sınıf emekçi sınıfıdır. Emekçi sınıfının içinde başlıca işçiler ve topraksız ya da az topraklı köylüler vardır.

İşçiler, kapitalistlere emeklerini gerçek değerinden daha az bir bedelle satarak geçinirler. İşçilerin emeğinin gerçek değeri ile kapitalistin bu emeğe ödediği bedel arasındaki fark kapitalistin kârıdır. Bu fark ne kadar çok olursa, yani işçi ne kadar ucuza çalışırsa kapitalistin kârı o kadar çok olur. Bunun içindir ki her patron işçiyi mümkün olduğu kadar çok çalıştırmak ve ancak yaşıyabileceği düzeyde ücret vermek ister.

Kapitalist toplumda köylü sınıfı ise kapitaliste hem madde üretir. Köy kapitalistin ürettiği eşyanın satıldığı pazar olur. Ayrıca köylü zamanla köyden kopup şehire inmekle kapitaliste ucuz el emeği sağlar.

Görüldüğü üzere kapitalizmde üretim sosyal bir nitelik kazandığı, yani üretime toplumun milyonlarca emekçisi katıldığı halde, üretimin sağladığı zenginlik az sayıdaki kapitalistin özel mülkiyetine konu olur.

Bu sebeple kapitalizm büyük kütlelerin sefaletinin, yoksulluğunun tek sebebidir. Kapitalist toplumda refah içinde yüzen bir avuç sermayedara, burjuvaya, kapitaliste karşılık büyük halk çoğunluğu sefalet içinde boğulur. Zamanla kapitalizmin bu çelişmelerine karşı sömürülen yoksul ve emekçi sınıflarda direnme başlar Pratiğin ortaya çıkardığı bu direnme, çelişmelerin bilimsel metotlarla açıklanması suretiyle daha da güçlenir. Emekçi sınıflar kapitalizme son vererek daha iyi, daha güzel bir düzen getirmek yolunda bilinç kazanırlar. Binbir çeşit ıstırabın, sömürünün tek sebebi olan olan kapitalizmin yerine sosyalizmin getirilmesi zorunluğu anlaşılır. Yoksul ve emekçi kütle sosyalizmi getirmek için örgütlenir ve politik mücadeleye girişir. Bu mücadele büyük ıstıraplar pahasına da olsa hemen her zaman başarı kazanır.

## Faşizm: Kapitalist zorbalık,

Örgütlenmiş yoksul ve emekçi kütlelerin sosyalizmi getirmek için giriştikleri mücadele kolay bir mücadele değildir. Sömürü düzenin tehlikede olduğunu anlıyan ve gören kapitalistler düzenlerini ayakta tutmak ve sosyalizmi ezmek için çare ararlar. Bu çare toplumda sosyalizmin gelişmesine yol açan demokratik hak ve hürriyetleri, emekçilerin özgürce örgütlenmeleri olanaklarını ortadan kaldırmakta görülür. Böyle bir yönetime faşizm denir. Faşizmde halk kütleleri demogojik bir takım laflarla uyutulmak istenir. Mili duygu ve milli düşünceler milletin büyük çoğunluğunu kapsayan yoksul ve emekçi kütlelerin refaha ulaştırılması şeklinde olması gereken gerçek yörüngesinden saptırılarak safsata ve hurafe ile bozulur.

Faşizmin en tipik örnekleri Mussolini İtalyasında, Hitler Almanyasında görülmüştür. Her ikisi de kendi ülkelerinde sosyalistlere göz açtırmamışlar, iktidarda oldukları sürece sosyalistlere her türlü fenalığı yapmaktan çekinmemişler, somürücülerin kuklası olarak iktidarda kalmışlar, fakat zavallı milletlerine ve dünya halklarına bitmez tükenmez çileler çektirdikten, milyonlarca insanın katili olduktan sonra köpekler gibi geberip gitmekten kurtulamamışlardır.

Sosyalizmin gelişme gösterdiği her ülkede faşist yönetim hevesliler belirebilir, belirmektedir. Fakat tabiatın ve tarihin en zorunlu kanunu bunları da Mussolinin, Hitlerin akibetine mahkûm edecektir.

## Emperyalizm: Sömürgecilik

Kapitalizm sömürüsü için sadece kendi ülkesini yeter görmez. Kendi ülkesinin emekçilerini sömürerek gelişen kapitalizim, başka ülkelere de el atar. Başka ülkeleri de bir yandan ham madde kaynağı, diğer yandan ürettiği maddeler için pazar olarak kullanmak suretiyle sömürür. Bu şekilde sömürülen ülkelere sömürge denir. Kapitalistler bunu sağlamak, yani başka bir ülkeyi kendi sömürülerine açık tutmak için savaşa başvururlar. İşte kapitalizmin bu aşamasına sömürgecilik: emparyalizm denilmektedir. Emperyalizm aşamasına ulaşan kapitalizm artık oluk gibi insan kanı dökülmesine yol açar. Böylece kapitalizm mayasına altın teri kadar insan kanı da karışır.

Emperyalizm çağı savaş çağıdır. Bu çağda önemli bir savaş endüstrisi gelişir. Bu endüstriyi de elinde tutan kapitalistler zaten fazlası ile var olan savat sebeplerini, savaş malzemesi satarak iyice zenginleşmek için daha da çoğaltırlar, Savaşlar çeşitli şekillerde el altından körüklenir,

Emperyalizm aşamasında görülen savaşları üç gurupta toplayabiliriz:

1- Sömürge elde etme savaşları,
2- Sömürgeleri paylaşma savaşları
3- Milli kurtuluş savaşları,

Gelişmiş kapitalist devletlerin gelişmemiş sömürülecek ülkeleri paylaşmak için giriştikleri savaşlar büyük dünya savaşlarına yol açar. 1914 de patlak veren 1. Dünya savaşı, 1939 da patlak veren 2. Dünya Savaşı gibi.

Öte yandan silâh zoru ile yenilerek sömürüye açık tutulan sömürgeler halkı zamanla bilinçlenerek ve güçlenerek sömürgeci devlete karşı koymağa, sömürüden kurtulmağa çalışırlar. bunun için savaşa girişirler. Bu tür savaşlar ise milli kurtuluş savaşları olarak nitelenir. Son çağda hemen hepsi de başarı ile sonuçlanmış bu tür pek çok savaş verilmiştir.

## Kompradorluk, Yeni Sömürgecilik,

Kapitalist sömürgeciler milli kurtuluş savaşlarının başarılı olmaları karşısında geri kalmış bir ülkede sömürü düzenlerini yürütmek için silâhlı sömürünün karşılaştığı tepkiyi doğuramıyacağını umdukları yeni düzenler aramak zorunda kaldılar. Bu düzenlere yeni sömürgecilik adı verilir.

Yeni sömürgeciliğin esası sömürülen ülkenin şeklen bağımsız bir ülke durumunda gözükmesi, ancak bu ülkeyi yönetenlerin sağladıkları büyük çıkarlar karşılığında sömüren devletin kapitalistleri ile işbirliği yapmaları şeklinde özetlenebilir. Sömürü, sömürülen ülkede çıkarını sömüren ülkenin çıkarına bağlamış yeni bir sınıf üretilerek yürütülür. Bu yeni sınıfa kompradorlar denir. Kompradorlar dış yardım, yabancı sermaye yolu ile kendi ülkelerini kapitalist ülkelerin sömürüsüne açık tutarlar.

Fakat yer yüzünde gelişen olaylar gösteriyor ki sömürü düzeni hangi kılığa girerse girsin, hangi çehreye bürünürse bürünsün uyanık halk kütleleri tarafından hemen sezilmekte ve karşısına geçilmektedir. Komprador kapitalizmi de yıkılmağa mahkûmdur. Komprador kapitalizmine açık ülkelerde de sosyalizm geliştikçe faşist eğilimler belirir: Ancak bu faşizmin bir özelliği vardır. Bunu çok partili faşizm olarak niteleyebiliriz.

## Gelecek sosyalizmindir, toplumculuğundur,

Özetlersek demek oluyor ki kapitalizm bünyesinde büyük halk çoğunluğunu ezen, sömüren, dünyayı kana boyayan, insanlığa büyük acılar çektiren, insanlığı bir avuç sömürücünün yararına karanlık, yoksul, kararsız, tutarsız bir yaşantıya mahkûm eden nitelikler taşımaktadır Bu nitelikler kapitalizmin içinde çeşitli çelişmelere yol açmaktadır. Bunların bazılarını şöyle sıralıyabiliriz:

1- Kapitalist ile işçi arasında çıkar çelişmesi,

2- Üretimin sosyal niteliği ile üretimin özel mülkiyete konu olmasından çelişme,

3- Kapitalist iki ülke arasında çıkar, özellikle sömürge ve pazar paylaşma çelişmesi,

4- Sömüren kapitalist ülke ile sömürülen sömürge veya yarı sömürge arasındaki çelişme,

İşte bu çelişme ve çatışmalar tabiatın ve tarihin en zorunlu kanunu olarak kapitalizmin bir toplum düzeni niteliğiyle ortadan kalkmasını ve yerine yeni bir toplum düzeninin gelmesini gerektirmektedir. İstesek de, istemesek de bu böyledir. Bu oluşum ve gelişimde insan iradesi ancak geleceğin paralelinde ise röl oynar. Tutuculuk katiyen sökmez.

## Kurtuluş; sosyalizmdedir, toplumculuktadır,

Kapitalizmin sinesinde taşıdığı fenalıkları ortadan kaldıracak, çelişmeleri çözecek düzen sosyalizmdir.

Sosyalizm büyük üretim araçlarının kamulaştırılarak sosyal mülkiyet haline getirilmesi insanın insanı sömürmesinin önlenmesi, üretimin sadece kâr için değil, genellikle insanların ihtiyaçlarını karşılamak için yapılması, üretim faaliyetinin bir plan dahilinde en son teknikle yürütülmesi, gelirlerin herkesin emeğine, çalışmasına göre paylaştırılması, toplumun her ferdinin yetişmek, yaşamak, sağlığını korumak için bütün imkânlardan eşit şekilde yararlanması demektir.

Demek oluyor ki sosyalizm:

— Bir toplum düzenidir. Büyük üretim araçları kamu mülkiyeti halindedir.

— Bir ekonomik düzendir. Üretimin amacı sadece kâr değil, genellikle büyük ölçüde insanların ihtiyaçları karşılamaktır.

— Bir insancıl düşüncedir. İnsanın insanı sömürmesini önlemek, kula kulluğu, sefaleti, işsizliği, savaşları ortadan kaldırmak ister.

Böylece de sosyalizim yoksul ve emekçi sınıfların, halk çoğunluğunun işsizlikten, sefaletten, kula kul olmaktan, sömürülmekten kurtulması için tek yol olarak belirir.

Sosyalizmi açıklamağa devam edeceğ z.